

Karşılaştırmalı Siyaset

Mert Gökırmak

(I)

→ Güçlü devletler ulusal ekonomik kalkınma endüstriyel değişim açısından hayati bir rol oynarlar ve bu durum çok gelişmiş ülkeler için olduğu kadar gelişmekte olan ülkeler içinde çok gereklidir.

Güçlü Ekonomiler Güçlü Devletler Gerektirir

Dinamik olan ekonomiler güçlü devletlere sahiptir.

Ekonomik değişimin tarihsel ve çağdaş haritasını "ikili bir bakışla" çizmek gerekir.

"Gec. endüstrileşenler" güçlü politik kurumlara ve liderliğe ihtiyaç duyarlar.

Değişim sadece birkez yaşanan bir süreç değildir. Devamlılığı her şeyin vardır.

Devlet Gücünün Değişen Özü

Devlet gücünün öz ya da içeriği değişmez değildir. Öz zamanın içerisinde değişir.

Devleti güçlü devlet yapan özellikler de zaman içerisinde değişir.

18. ve 19. yy'daki güçlü devlet algısı günümüzdekiyle bir değildir.

Modern ve endüstrileşme öncesi devletlerde güçlü devlet algısı; Ekonomik faaliyetler de dahil olmak üzere, sosyal eylemleri kontrol etme hakkı ve yeteneğiyle birlikte, ondurun büyüklüğü ve gücü güçlü devleti yansıtmaktadır.

Michael Mann → despotik — altyapısal güç
(keyfi) (insan rızası)
(zayıf devlet) (güçlü devlet)

Endüstri öncesi devlet kendisini kuşatan sosyal çevreden kopuk ve nüfuz edici kapasiteden uzak olduğu için ihtiyacı olan kaynakları almak amacıyla gücü keyfi tarzda kullanmaktan yana kullanmıştır. (despot) bu durum devletlerin nüfuz edici ve akeimisel kapasitelerini azaltmıştır.

→ Aksine sivil toplumla daha fazla kurumsallaşmış bir işbirliği kurmaya çalışan devletler, nüfuz edici ve akeimisel kapasitelerini yani altyapısal güçlerini arttırdılar.

Altyapısal kapasite, gittikçe artan bir oranda nüfuz edilen toplumdan kaynakları çekme ve bunları istenilen amaçlar doğrultusunda satma yeteneğine sahip olma ile ifade edilir.

Endüstri öncesi devletlerle modern endüstri devletlerini birbirinden ayırmanın bir aracı olarak çekim (fiziksel aaba) devlet kapasitesinin göstergesidir.

Altyapısal gücün üçüncü boyutu
Koordine Edici Kapasitenin Önemi

Güçlü bir devletin göstergesi Robert Wade'ye göre 'piyasa yönetme' kapasitesine bağlıdır. (Yaşam standartlarını yükseltme yetkisine sahip olmak)

Koordine edici kapasite; Neden bazı devletler endüstriyel gelişmeyi destekleme konusunda yetersiz veya isteksiz görünüyor? ve Kalkınmada bazı ülkeleri diğerlerinden daha başarılı kılan şey nedir? Sorularına cevap arar.

Sıfır olmayan (ya da pozitif) toplam oyunu:

* Güçlü devletler toplumu güçlendirir.

Güçlü devletler despotik gücü değil altyapısal gücü kullanırlar. ve bu altyapısal güç ne kadar büyükse, stratejik endüstriyel değişimin yaygınlaştırılmasında da o kadar etkili olurlar.

Güçlü devletler sivil toplumla işbirliği yapmalıdır.

Buna rağmen 'güçlü' devlet 'önemli sosyal aktörlerin isteğine ters düşmesi pahasına politikalar belirleyip uygulama yeteneği' anlamına gelir.

Devletin nüfuz edici - çekimsel kapasitesi ne kadar güçlü ise, bu

devlet egemen ekonomik gruplarını o oranda güçlendirir; devlet ne kadar zayıfsa, alternatif güç kaynaklarını aynı oranda zayıflatmayacağı çalışır. ?

"Devlet Gücünün Çoklu Boyutları"

Güç altyapısal gücün gelişmişlik derecesinden doğar.

Mann ve Hall'a göre güçlü devlet 'organik' olarak adlandırılır.

Organik (güçlü) devletin altyapısal gücünün üç özelliği (boyutu) vardır.
(yönü)

1) Nüfuz etme gücü

Bir devletin halkına ulaşma ve doğrudan ilişkiye girme yeteneğidir.

Modern endüstriyel devletler bu konuda klasik despot devletlerden çok daha güçlüdür.

2) Gekimsel güç

Bir devletin toplum kaynaklarını (hem maddi ihtiyaçlarını hem de insani kaynaklarını vergilendirme, savaş, refah, kalkınma yani ne amaçla olursa olsun) çekme gücünü ifade eder.

Bu gücün kaynağı nüfuz etme gücünü gerekli kılar.

3) Ulaştırma yön (koordine etme gücü)

Altyapısal gücün en önemli yönüdür.

İlk ortaya çıkışında devlet kuran monarkların vergiler karşılığında sermayeye temel hizmetler sağladığı bir ortamda, siyasi ve ekonomik güç aktörleri arasında ilkel bir karşılık ilkesini kapsıyordu.

Ancak günümüzde, endüstriyel ekonomiyi koordine etme kapasitesiyle ortaya çıkan çok daha gelişmiş bir ulaşma gücü vardır. Bu sadece altyapısal gücün en tepeye ulaştığı nokta değil devlet gücünün de en yüksek olduğu anlamındadır.

Japonya → koordine edici güçle en fazla donatılmış ülke

İngiltere ve ABD → bu konuda en zayıf olan ülkelerdir

Bir devlet özerkliği sosyal bağlar yoluyla ne kadar çok içselleştirilirse o kadar çok ekonomik ve sosyal enerji umutlanır.

Devletçilikten Yeni Devletçiliğe

Piyasalar ve Devletler

Piyasalar, değişime ve sürekli olarak değişen rekabet şartlarına uyum sağlamayı başarabilmek için bir tür merkez koordine edici yeteneğe ihtiyaç duyarlar.

Refah düzeyi artan ve dinamik endüstriyel uluslarda, kamu - özel sektör koordinasyonu egemen olma eğilimindedir.

Devleti Geri Getirmek

Stephan Kresner devletçi literatürü, kısmen bağımsız olarak alınan devletin, toplumdaki diğer önemli güç aktörleriyle iktidar mücadelesine girmesi olarak açıklamıştır.

Yazarların çoğu 'devleti geri getirme'yi 'toplumu dışarı atmak' olarak yorumlamıştır.

Toplumu Dışarı Atmadan

Devletçi yaklaşım, bağımsız değişkenler olarak, devlet merkezli özellikler (işleyişler, amaçlar, personel, örgütlenme ve devlet kurumlarının yapısı) üzerinde yoğunlaşan devlet davranışlarının açıklanması anlamına gelir.

Devletler ve Ekonomik Kalkınma, ancak devlet merkezlidir ancak bu yaklaşımda gerekinci ya da indirgemeci değildir.

Ekonomik sonuçlar ulusal rekabetçilik ve siyasi kurumlar arasındaki farklılıkların konsolidasyonu devletin önemli olduğunu ve yeni - devletçi yaklaşımın önemli bir yaklaşım olduğunu göstermenin bir yoludur.

Yeni - devletçi yaklaşım = anti-gerekinci.

Devletin korar verdiği yapıların değişmez olduğunu savunmasıdır.

Δ 'yeni - devletçilik' yaklaşımını diğer yaklaşımlardan da biçimde ayırabiliriz;

- ① Devletin ciddiye alınması gerektiğini göstermeye çalışırlar.
- ② Uluslararası sistem, devlet yapısı ve sosyal değişkenleri devlet özerkliğini, stratejisini ve kapasitesini açıklayan yaklaşımlara entegre etmeye çalışır.
- ③ Yeni - devletçi yaklaşım devlet kurumlarının zorunlu olarak topluma karşı duracağını varsaymaz.

Despotik devlet → modern devlet dönüşümünde Pozitif kapasite ve konusu olduğunda işbirliği baskıdan daha çok ağırdır.

Yalnızca bölgesel olarak merkezileşmiş bir siyasi örgüt, modern ekonominin gelişimi için önemli olan kurumsal barış, koruma ve mülkiyet hakları paketini sunabilirdi. Bazı devletler (Doğu Asya) değişimi toplumla aralarına mesafe koyarak değil, endüstrinin önemli aktörleriyle kurumsal bağlar kurarak gerçekleştirdiler. Bu bağlar siyasi meşruiyeti arttırır ve teknik bilgiyi genişletir.

Endüstriyel Kalkınma için merkezi bir koordine edici yetenek çok önemlidir.

Avrupa'nın Egemenlik Kurması Sürecinde Devlet Gücü

Avrupa'nın Yükselişi: Devlet - Formasyonu ve Bıraktığı Miras

Feodal ya da kapitalist biçimlerden oluşan devlet - formasyonu süreci, ekonomi - formasyonuyla yan yana gider.

Kapitalist ekonominin ortaya çıkışı → Devletin kurumsal anlamda bağımsız hale gelişiyle aynı zamana denk gelir.

Devletin gelişimi ve politik örgütlenme olmadan ekonominin gelişimi beklenemez.

→ Modern kapitalizmin ortaya çıkışını anlamak için devletin ekonomiden kurumsal (yani özel sosyal grupların gündelik taleplerinden ayrılmış devlet) olarak ayrışmasını incelememiz gerekir. (Devlet formasyonunun bıraktığı ilk ekonomik mirastır.) Özgün

! Devlet ve egemen sınıflar arasındaki ilişkiler incelenebilir
devlet - feodal toprak sahibi

Devletler ve egemen sınıflar arasındaki ilişkiler üzerinde yoğunlaşmak temelde çatışma ve işbirliğinden oluşan bir karmaşık yapı ortaya çıkarır.

→ Kapitalizmin doğuşu açısından önemli olan devlet formasyonu süreci devletin üzerine aldığı büyük 'müdahaleci' stratejileri kapsıyordu.

Devlet müdahaleciliği genelde liberal analizler (neo klasik voryantı) tarafından göz ardı edilir. (Devlet formasyonunun bıraktığı ikinci ekonomik mirastır.) Belirgin

Samuel Piner'e göre devletlerin siyasal yapılarının üç temel özelliği bulunur.

- ① Bölgesel
- ② Kurumsal
- ③ Yönetim ilişkileri

Feodalizmin altında, yönetim ve ekonominin yapısal formları birbirleriyle örtüşüyordu.

Bu yüzden malikane, köy (feodal yerleşim) soyluluğun egemenliğindeki ekonomi

devlet yönetiminin temel birimiydi. Askeri ve mali güç, soyluların elindeydi.

Devlet egemenliğinin soylular elinde olmasından dolayı yalnızca minimal bir sınıfsal güç vardı. Bu yüzden sınıfsal güç parçellenmişti.

Aşırı kişilerin belirli bir şeyi paylaşması.

Ülke ve yönetimler her açıdan zayıftır.

Ülke birbirleriyle çok az ilişkili, çok az sayıda paraşayı ayırmıştı. Mekan, ekonomik ve sınıfsal güç desantralize olmuştu.

Yönetim, yetki ve sorumlulukların belli ölçüde merkezî yönetimden yerel yönetimlere bırakılmasıdır.

vadesi uzatılan -sağlanmayan

Modern Devlet, ulusal toprakları konsolide ve homojen, kurumsal olarak ekonomiden ayrı (farklılaşmış) ve merkezidir. İktidar ilişkileri ise merkezîci olarak desantralize merkezîci şekle bürünmüştür.

	Bölgesel	Kurumsal (ekonomik ve hükümet)	İktidar ilişkileri
Feodal Yönetim Şekli	Farklılaşmış	Konsolide edilmiş	Merkezkaç (desantralize)
Modern (Ulusal) Devlet	<u>Konsolide edilmiş</u>	Tecrit edilmiş (Farklılaşmış)	Merkezci (Merkezileşmiş)

→ Sağlanırlaştırmak Güçlendirmek

→ Yönetim ilişkileri, sınıfsal gücün mekansal ve sosyal konumlanışını ifade eder. Feodalizm de egemen sınıf (soylular) yerel düzeyde yönetim kurumlarını kontrol ediyordu. Yönetim dolaylıydı. (Merkezkaç)

Modern çağda, sınıfsal güç merkezî devlet düzeyindedir. (Merkezci)

Modern devlette yönetim doğrudandır.

* Devlet formasyonu (devletin gücünün birikimi) 'sosyal güç dengesinde' bizim yönetim ilişkilerinin merkezkaç-feodalden, merkezci devlete kaymayı ifade eder.

Özelden → kamu yönetimine

birreyselden → bireysel olmayana

dolaylıdan → doğrudan yönetime geçişi de ifade eder.

} Devlet formasyonu

Dönüşüm sürecinde, devletler egemen soylu sınıflarla çatışmaya girerler. İma bunu marksizm düşüncesine göre işbirliğine de dönüştürmek gerekir. İşbirliği ve rekabet arasındaki karmaşık denge devlet-formasyonunu oluşturur.

Modern devlet iasal ve dışsal ekonomik, siyasi ve askeri değişkenlerin etkileşimiyle şekillenmiştir.

Feodal Matrisi Tanımlamak

Feodalizmin klasik (Marksist) ekonomik tanımı: genellikle tarımsal artığın erf ya da köylüden bir sömürücü sistem yoluyla elde edilip toprak sahipler tarafından düzenidir.

Ancak feodalizm sadece tanımla bağdaştırılmamalı 'matris' (çok sayıda iç kaynağı bulunan) yapısı kavramlaştırılmalıdır.

Feodalizmin askeri, siyasi ve ekonomik kökenleri

Askeri teknolojiler sosyo-ekonomik sistemlerin yükselişinde önemli rol oynar.

Lynn White ve Marc Bloch'a göre üzenginin keşfi Avrupa'da feodalizmin yükselişine yol açan çok önemli bir teknolojik ilerlemeydi.

Süvarilerin 'savaşta yeni bir deyimci yöntem' kullanmalarını sağlamıştır. Varlıkların masrafları karşılama yolu sömürüydü.

İlk elde açık anlamında bir 'sömürü' vardı. Tebaa konumundaki köylüler tarafından asgari geçimlilik düzeyinin ötesinde üretilen 'artı-değere' şiddet de şiddet tehdidi yoluyla el kınılımı sağlanıyordu.

Änderski'ye göre düşük askeri katılım oranı üretici sınıfın ekonomik ve siyasi açıdan köle olmasına, sonuç olarak da toplumun adı yüksek oranda köleleşmesine sebep oldu.

Savaşçı kast şiddet araçlarının tekeli elinde tutarak coğunluk üzerinde bir üstünlüğe ulaştı ve bu süreçte tamde tek kmlikli bir yapıdan iki kmlikli bir yapıya büründü. → Önce savaşçı sonra toprak sahibi

Feodal Siyasi Sistem İcerisindeki Gelişmeler

Avrupa'da devlet (yönetici) ve vassallar (vekalet eden memurlar) arasındaki ilişkiler genelde adışıklı bir yapıdaydı. Bu gelişik ilişkilerin temelde üçlü bir doğası vardı: Siyasi - Askeri - mali (mekansal)

Siyasi (mekansal)

Taşradaki Soyluluk ve merkezdeki yöneticiler arasındaki coğrafi uzaklığın, devletin düşük altyapısal nüfuz etme kapasitesi de göz önüne alındığında devletin, soyluluğu izlemesinin mümkün olmayacak kadar büyük olusu temel sorundu.

Timar, soylu feodal (merkezkaç) gücün ilahi biçimi ve simgesi haline geldi. Bu nedenle devlet savaşçıya yada soylu sınıfa bağımlıydı. Siyasi güç bölgesel olarak federalıdı. Egemenlik parçellenmişti. (parçalanmış)

Toprak sahipleri köylülüğü sadece ekonomik açıdan değil siyasi olarak da yönettiği için toprak sahipleri gerçek anlamda yönetici sınıftı.

Geleneksel devletler despotik (keyfi) anlamda güçlü görünmelerine karşın sahip oldukları düşük altyapısal ve nüfuz edici güçleri olmadığından acınacak durumdaydılar.

Eğer timar desantralize (soyluların yönetimi) yönetimin doğuşuna neden olduysa bu yalnızca alt-feodalleşme yoluyla şiddetlenmiştir. Vassallar arasındaki sadakat ve bağıllık hükümdarların yetkisini zayıflattı.

Bu durumda devlet gücü eline almalıydı. Bunu vergilendirme ve şiddet yoluyla yapmaya çalıştı. Bu durum mali ve askeri sorunlara yol açtı.

Mali

Toprak sahibi ve hükümdar sınısıyla özel kaynaklara ulaşmak için yarıştılar.

Tarih içerisinde, her iki grup da kendi gelir kaynaklarını arttırmanın yollarını aradığından, bu gelişme iki aktör arasında çatışmaya yol açar. Sürekli olarak tekrar eden (sıfır-toplam) mücadele, Robert Brenner tarafından Rant ve Vergiler arasındaki mücadele ya da basit bir isimle Pastanın paylaşımı olarak tanımlanmıştır.

Askeri

Son olarak devlet şiddet araçlarına sahip olmak ve onları kontrol etme konusunda soylu sınıfla çatıştı.

Devlet tamamen askeri hizmetler için vassallara bağılıydı.

Soylu sınıf dokunulmazlıkları nedeniyle savaşa gelmiyordu. Gelse de kaçıyordu.

Devlet savaşta daha etkin ve verimli ordu kurmak zorundaydı.

Devlet ve egemen sınıf arasındaki gelişik 'yönetim ilişkileri'

Bu durum Neo-Eliasyan yaklaşımın merkezinde şekillenir. Askeri - Mali - Siyasi

Devlet Formasyonu hükümdarın soylunun elinde olan genel-mali-askeri gücü eline geçirmesine bağılıydı.

⚠ Hükümdarın siyasi gücü soylu elinden almasına iten yol Askeri harcamaların mali çekiminin artış oranından büyük olmasıydı. $(AHAO > MGAO)$. Durum bu olunca devletler merkezkaç yönetimden merkezci yönetim geçmek istediler.

Feodal kurumsal engellerin aşıldığı yerde devlet gelişti. Yönetimi soylu elinde olanlar cereledi; varlıkları bitti.

Siyasi ilişkilerin merkezkaçtan merkezci yönetim ilişkilerine doğru kaymasına yol açan süreçler nedir?

Feodal Devletin Askeri Genleşmesi

Askeri alandaki değişimler Feodal devletten modern devlete dönüşümde önemli rol oynadı.

Tatar yayı denilen şey geliştirildi. Bunu uzun yay takip etti. Bu İngiliz askeri uygulamasıydı.

Ok ve yay zincirli zırhın yerini ağır zırhların almasını zorunlu kıldı.

Askeri harcamalar arttı.

15yy'da kargılar icat edildi. (Günümüz tankları) → Baltalı kargı

→ Kargılı Birlik kollektif bir disiplin gerektiriyordu. (isviare buluşu) ortaklığı.

Bireyci Feodal kahramanlık ve atılganlık bu yapıda yoktu.

İsviçre'nin bu buluşunu büyük güçler kopyaladı.

→ italyanlar → condottieri (taseron)

→ ispanyollar → tercios

* Artık paralı askerler dönemi gelmişti. Bu da devletlerin yabancı asker kiralayarak uzun süredir toprak sahiplerinde olan askeri gücü zayıfladıklarının göstergesiydi.

* 'Savaş -devletin' doğuşu: Askeri tekelini ele geçirmek

Aurupa'da Michael Roberts'in 'askeri devrim' dediği bir dönem yaşandı.

Barut Devrimi } Feodal savaş sisteminin askeriyesinin üzerine, askeri teknoloji gölge düşürdü.
Misket Tüfeği }

→ Ateşli silahlar ve top, savaş taktiklerinde saldırıdan savunmaya doğru bir değişime yol açtı.

Top ve silahlardan korunma güdüsü kallelerin yerni italyan siperlerinin almasına
reden oldu.

Tabya: Gölle darbelerini
enebiliyor.

↓
yıldız biçimli ve bir dizi topraktan
yapılma kansı tabya ya da siperlerle
donatılmış bir istihkam. Sersis.

→ Tüfegın çıkışı disiplinli bir eğitim gerektirdiğinden, bu sürekli ve profesyonel
rdunun kuruluşuna zemin hazırlamıştı.

Askeri teknolojilerde yaşanan değişimler ve buna eşlik eden şiddetin
maliyetinin amansız bir şekilde artışının, hem devlet formasyonu süreci
nem de Avrupa'da kapitalizmin yükselişi üzerinde etkili oldu.

Profesyonel ordu = soyluların askeri özerkliğini kaybetmesine,
(Sürekli ordu) Feodal devletin ölümüne sebep oldu.

Paralı asker savaş sistemine geçtiğimizde, yönetim askeri alanda şiddet
aclarında kontrol sahibidir. Askeri yapı toplumdan teorit(ayn) edilmiştir.
Modern bürokratik savaş biçiminde, devlet şiddet araçlarına sahiptir ve
lainı kontrol eder. Bu geçiş her devlette eş zamanlı damamıştır.

→ Merkezileşmiş şiddet araçları yalnızca bağımsız ve yüksek
jetir kaynağıyla ele geçirilebilirdi.

Devlet - kurucu Stratejiler

soyluluğun Yerel Siyasi Gücünün Ele Geçirilmesi

Elias'a göre modern devletin tanımına ait en önemli birleşen: 'Vergilendirme
zabının tekeli'dir.

Bunun için devlet soyluların elinden mali - askeri güçlerini almalıydı.
Bu bağlamda devletler çatışma ve işbirliğinden oluşan stratejiler uygula

- Açıktan çatışma (Fransa - Rusya)
 - Rekabet ve rekabetçi işbirliği
- } Devlet - formasyonu sürecinde
merkezî rol oynarlar.

Formasyon = yetiştirme - biçimlendirme.

Soylulukla 'acıktan aatışan' devlet : Rusya

Devletin soyluluk karşısında syası gücü elinde topladığı baskıcı /despotik strateji ya da Tilly'nin 'baskı-yoğun' modeli. Çarlık devletiyle en düşük seviyesine ulaştı.

III. Ivan → 'Novgorod'un baylarını katletti.

Basit ama etkili bir çözüm

Ivan'ın opriçniki olarak bilinen kendi özel milislerince bilene bay yk edildi

Baylar yenne → duvriane soyluları getirildi.

Votaino → pomestie
toprak sahipliği
denomden
bağımsız
bağımlı

Ivan → soylu baylarının gücü kalelenmi ykarak, gerimi bakımından devlete bağlı bir sınıf yarattı.

Soylulukla 'rekabet' eden devlet : Fransa

Yönetim ilişkileri Fransa dev. tehme iki askeri gelişme yaşadı:

* Askeri Devrim

* 30 yıl Savaşları

→ Askeri yapının güçlenmesi için vergiler yükseltilmek zorunda kalındı.

Bu vergilendirme hem soylu hem köylü tarafından isyanlar aldı.

Vergi ayaklanmalarının gerip yönü: Vergilerin azalan oranlı (Düşük sin tki etmesi) olmasına karşın isyanlara önderlik edenlerin soylu olması

Croquant isyanı → Köylü isyanı

Soylular köylüleri hükümete karşı isyan etmeleri için zorluyor.

Fransız devleti egemen sınıfa sınıfa karşı rekabetçi bir strateji uyguladı.

-soylu sömürüsü yapmadı

- köylü cenivatleri kurdu

→ Devlet kendi gücünü, derebeyi ve köylülerin arasına girebilme yeteneği

Soylular devletin merkezileşme stratejilerine karşı Fronde iyonlarını yaptılar. Soyu isyan,

Soylulukla 'rekabetçi işbirliği' içerisindeki devlet

Feodal siyasetin ilişkileri yalnızca baskı yoluyla değil, altyapısal uzlaşma stratejileriyle de ağızlebilirdi. Bu türden stratejiler kesin bir şekilde yönetim ilişkilerini soyluluktan merkeze doğru yakınlaştırdı.

★ Toprak sahipliğini itina ve merkezci siyasi gücün ana unsuru:

- Kral maiyeti
 - Merkezi bürokrasi
- } yönetim soylunun elinden alındı.
soyluluğu kontrol altına aldı.

Soyluluğun kontrol aracı olarak Kraliyet Maiyeti: → Bir kimsenin yönetimi, buyruğu altında çalışması
Merkezi Yönetim ilişkileri ve devlet-formasyonu

Soyluluğun gücünün kaynağı = mekansal uzaklık.

Devleti güçsüz kılan şey mekansal uzaklıktır.

Devlet bu gücü ancak soylunun elinde olan desantralize (merkezkaç) avantajı eline geçirerek edinebilirdi.

Maiyeti ülkenin merkezinde tutmak kralın üstünlük stratejisinin en önemli parçasıydı → yeni başkentle tutulmalı.

★ Kral maiyeti → Nobert Elias "The Court Society"

hükümdar yönetimi kendi lehine çevirmeye çalışır.

Elias'a göre kralın soylulara ihtiyacı vardı o yüzden elinde fırsat varken onları yok etmedi.

Kral soyluları devlet bünyesinde görevler verdi. Bu görevlerin sonucunda soylular birbirleri arasında rekabete girdi. (Böl ve yönet stratejisi kullanıldı.)

Böl ve Yönet → kaba ama düşman sınıfın

gücünü azaltan önemli bir stratejiydi

→ Devlet egemen sınıfın direnişinin üstesinden soyluluğu merkezi saray maiyeti ikenisine çekerek gelebilirdi.

Soyluluğun kontrol aracı olarak Bürokrasi : Merkezil yönetim ilişkileri ve devlet formasyonu - Prusya ve Rusya

Soyluluk hükümdarın dağıttığı iltimas ve paraya bağımlı hale geldi.
Bu durum Bürokrasi stratejisini doğurdu.

Bürokrasi : altyapısal - nüfuz edici gücün beslenmesidir.

Bürokrasi , mekansal uzaklığın üstesinden gelmesini mümkün kıldı.

↳ soylu siyasi gücü kaybetti ancak ekonomik açıdan yaşam araçları elinde kaldı.

→ Despotik ya da saldırgan stratejilerle karşılaşıldığında uzlaşmanın daha etkili olduğu görüldü.

! Yerel soyluların gücünü aşmak rekabet kadar işbirliğini de kapsar.

↳ Prusya mutlakçılığının yükselmesi.

Prusya'nın nüfuz etme gücü zayıf olduğundan Frederick William güçlü bir ordu kurmaya çalıştı. Bunun için mali altyapı gerekiyordu. Bunun da anlamı Junkerleri istekleri hilafına vergilendirmektir. (istekleri dışında) tersine

Büyük Prenses Wallerstein , dahiyane uzlaşma olarak adlandırıldığı 'Büyük Ara' sayesinde soyluluğun yerel gücüne aştı.

Bu kontrat Junkerlerin topraktan elde ettirgi geliri garanti altına almakla kalmadı

Junkerleri vergiden muaf da tuttu.

Soylu Junkerler vergi vermeye direndiler. Onduya destek olacak thaler'i devlete verdiler

(Bu uzlaşma Prusyanın sosyo-ekonomik yapısının gelişmesini sağladı.)

Büyük Kuzey Savaşının ardından tekrar vergi istendi, reddedildi.

Bunun sonucu orduyu yöneterek 'Kriegskommissar'ı dayanan bürokrasi

kuruldu. (Savaş komiseri)
↳ vergi toplamakta sorumlu Steuerrate'de buna bağlandı.

Prusya → Tüketim vergisinin uygulanması

→ Önemli çünkü Junker'ler vergiden muaf tutulsa da artık devlet soyluluğun nazası olmadan vergi toplayabiliyordu.

Carsten → Soyluluğun bel kemiği üretim vergisinin uygulamaya konulması ile kırılmıştı.

Dahiyane Ulaşma } Devlet in soylunun siyasi gücünü azaltmayı
mali - askerî bürokrasi } yetkisini arttırdı.

Frederick 'Junkerlerin otortesi ni yıktım ve bronzdan bir kaya gibi kendi egemenliğimi kurdum.'

— Junkerler ekonomik açıdan gelişmek istedi. Devletin sunduğu bürokrasi Junkerlerin ihtiyaçlarına uyuyordu. Wallerstein, 'bürokrasiden elde edilen gelir en kestirme yol değil, genellikle tek yoldur.' der.

Devlet Junkerlere ücretli subay olarak çalışma şansı da verdi.

→ Bu bağlamda devlet gücü Junker'lerle işbirliği yaparak daha da pekişti.

Marxist ve liberal yaklaşım devlet konusunda Junker soyluluğunun sahip olduğu gücü abartır.

Elias → Soylu sınıfın büyük bir kısmı görece özgür savaşçılar veya şövalyelerden merkezi Londun hizmetindeki paralı savaşçılara ya da subaylara dönüştürüldüler.

→ Devlet-formasyonu stratejileri soyluluğun özünü değiştirmiştir.

→ Junkerler devlete, devletin Junkerlere duyduğundan daha çok ihtiyaç duyarlar.

Rusya

Kiev sonyörlüğünün, altındaki olduğu devlet ve egemen toprak sahibi sınıfla Rusyanın arasında bir durum vardır.
Devlet çok zayıftı.

★ Boyarlar (Rusya'daki soylular), toprak sahipliği olan ve soylulara mülkiyet kaybını uğramaksızın borç ve hizmetlerini sana endirme izni veren Votaino mülkiyet birimine sahiptilerdi.

→ Rus devleti soyluların gücünü aşma sürecine girdi. 16. yy'da Mestniqestvo (yerleştirme) sistemi uygulamaya konuldu.
Soylular devlete bağlı

Mestniqestvo (yerleştirme) ile

Bağımsız votaina yerini bağımlı pomestie devlet hizmetine bıraktı.

Devlet artık daha uysal, daha bağımlı ve yeni soylu sınıfı yaratıyordu.

Khruchevsk → soylu sınıfı nakipten çalışana dönüştü.

Mestniqestvo Sistemi → Saray ve bürokrasi mevkilerini elde etmek için birbirleriyle yarışan boyarların arasında çatışmaya sebep oldu.

→ Aileden gelen soyluluğun terfisini oluşturmadığı için Rütbe Sistemi ile değiştirildi.

boyarların ^{güc ve etkilerini} daha da azaltmıştır.

Rusya'da asiller toprak sahibi oldukları yerde çalıştırılmıyor.

Hükamdar toprak dağıtıyor. → Büyük evlat hakkı sistemi

→ Devlet gücünün isbirlikçi doğası Rusya'da 'İkinci Serflik'in' çıkmasına neden oldu.
Yeniden baskıcı yönetimin doğması demek.

Köylüler toprağa bağlı kılındı.

Köylüler derebeylik arazilerinde emir altında tutuldu. Devletin işine geldi.
Çünkü devletin alt yapısal nüfuz elme gücü düşük.

Devlet aristokrasye ekonomik açıdan yardım ediyor.

Bürokratik sistem, feodal yönetim sisteminin aksine yönetim aygıtlarına sahip değildi ve onları kontrol edemiyordu.

Soyluluk zıttı halde
yönetim doğrudan oldu.

} Bu eşit olmuyor.

İngiltere → en gelişmiş

Rusya → az gelişmiş

→ Soyluluk yeni bürokrasiye bırakmaya başlamıştır.

Modern devletin oluşması bürokrasiyle olmuştur.

Max Weber'e göre Polonya 'en aşırı anarkik' feodal olarak karakterize eder yeni yüksek derecede desantralize (merkezsiz) bir sistem.

Devlet karşısında soyluların güç toplaması soyluluğa;

Szlachta ← Kısa Ayrıcalığının, tanınmasıyla başladı.

- Radom Anayasası, ile 'Sejm'in güçleri resmileşti

Zbyszewski → devletin güç kazanmasını önlemek için çıkan isyan.

Askeri Devrimle Szlachta güç kaybetti. (Batı güçleri karşısında)
(soylu)

Polonya'nın askeri gücü çok zayıf. Büyük Kuzey Savaşında fena yenildi.

İlk paylaşım Polonya %35 Toprak kaybetti

Üçüncü Paylaşım Polonya'da toprak kalmadı. → Siyasi tükeniş yaşadı.

Polonya stratejisi başarısız.

Prusya → rekabetçi - işbirliği alışması başarılı oldu.

Güçlü Devletin Ontaya Çıkışı = Britanya → İngiltere *

Devlet gücü → Baskıcı Tez - Ekonomik Tez

Görelî Sıyasî kapasite, devlete savaşmak için gerekli araçları sağlayan

toplumdan malî kaynakları aktebilme gücünü ifade eder.

(GSK)
İngiltere malî akım kapasitesinin 3 ana bileşeni

1- Devletin nüfuz etme gücü - vergi toplama niteliği *

2- Devletin ulaşmaya ulaşma yeteneği
(altyapı / ulaştırılmış güç)

3- Ekonominin metalaşmış doğasıyla belirlî kapitalist kurumların varlığı
→ Doğrudan vergilendirmeyi mümkün kılar.

İngilterede bütün malî hizmet Hazine tarafından merkezleşmişti.

(malî kaynaklar açıktır. (halkın güven duygusu vs.))

→ Avrupa'daki en yoğun Merkezî Malî Bürokrasiye sahiptir

İngiltere söz hakkı verdiği için durum orada olmadı.

→ Halkın rızası alındı. (Altyapısal güç fazla)

→ İngiliz devletin gücü ya da akım kapasitesi egemen sınıfların rızasına dayanıyordu (işbirliği)

* İngilterede malî kaynaklar açıktır.

İngiltere Merkez Bankası ontaya çıktı. Malî Durum gerçekleştirildi.

→ Doğrudan vergilendirme

İngiltere → borçlarını kısa sürede geri ödeme gücü vardır.

spesifik ekonomi

Ekonomi Tezi = ekonomi + malî (askeri)

→ Despotik baskı, gücün değil güçsüzlüğün işaretidir.

para biçiminde ödemeye devlet merkezleşebildi. Hizmetin saydan geçmesi engellendi.

Endüstrileşme devletin altyapısal güçlerini arttırdı.

Fransa'da adaletsizlik duygusu malî eşitsizliklerden dolayı çok fazlaydı.

ucuz faiz alabilme borçları geri ödeyebilme yeteneğinden kaynaklanır.

Bu durumda: Devletin topluma nüfuz etme ve vergi toplama yeteneği;

ulusun ulusal gücü ve uluslararası konumu

Militarize olmuş kapitalist yol hem devleti hem de ekonomiyi güçlendirmede en etkili yoldur. (Militarize $\Rightarrow$ Askerileştirmek)

Kapitalizm, altyapısal güç destekler.

Bürokrasinin temelinde ödemelerin parayla yapılması yatar. (Toprakla değil.)

Bu durum soyluların yerel otanom güç alanlarının daralmasına yol açtı.

Para biamiride ödemeye devlet merkezileşti ve hizmetin soydan geçmesi engellendi

Cin

Cindeki yönetim ilişkileri merkezden uzaklaşan bir yapıdaydı. Cin bürokrasi yaratmayı beceremeyiş yönetimini merkezileştiremedi.

Cin neden devlet karmaşası yaşadı? *

- ① Savaş, devlet-formasyonunun temel belirleyicisiydi.
-Cin'de dışmanlarından gelen büyük bir tehdit olmadı.
 - ② Kapitalizm modern devletin doğuşu için yeterli bir koşul değildi.
-Cinde ekonomi ticaretlenmişti.
 - ③ Cinde devlet ve egemen sınıf arasında bir mücadeleye geçemedi.
 - ④ Cinde hükümdarların güç toplama stratejisi belirleme durumu yoktu.
 - ⑤ Modern devlet ekonominin dışsal (uluslararası) ve içsel (ulusal) gelişme bir karışımı olarak doğmuştur.
 - ⑥ Devlet-formasyonu kapitalizmin doğuşu için zaman hazırladı.
- Devlet-formasyonu'nun genelde bıraktığı miras: **KAPİTALİZM**

Yürüyüşün Yükselişi

17. yüzyıl dan 20. yüzyılın Başlarına Kadar.

(II)

Devlet - Kurma ve Ekonomi - Formasyonu

Kapitalizmin yükselişi konusundaki en etkileyici yorumlar: Smithçi ve Marksçı geleneğelerden alır.

Ekonomi otonom ve kendi kendisinin kurucusudur.

Devlet ekonomiye müdahale etmekten uzak durur. (Smith)

Devlet ekonomide burjuvazinin ihtiyacı dan gerekli politikaları uyguluyormuş gibi gösterir. (Marksizm)

Ekonomi sınıftan ayrılarak ele alınamaz.

Kapitalist sistemde devlet ve ekonomi arasındaki bağ güçlüdür.

Feodal sistemde bu tam tersidir.

	Bölgesel	Kurumsal (Ekonomi-yönetim şekli)	Karşılıklı etkileşim (Devlet-Ekonomi)
Feodal Ekonomi	Farklılaşmış	Konsolide edilmiş	Zayıf (Tecrit olmuş ve hareketsiz)
Kapitalist Ekonomi	Konsolide edilmiş	Tecrit olmuş	Güçlü (İselleştirilmiş ve etkin)

Fealdan den kapitalizme geçiş sürecinde ekonomi

sağlamlaştırmak. farklılaşmış

Güçlü olmayan devlette kapitalizm ortaya çıkmaz.

Askeri harcamaların, mali aekim harcamalarından fazla olması devleti yası ve ekonomik yapılarını yeniden düzenlenmesini sağladı.

Kapitalist sistem konsolide bir bölgesel temel gerektirir (Üretim fak. güçleşmesini mümkün kılar.)

Farklılaşmış bölgesel temel, üretim fak. hareketsiz ve ködeleşmiş olması mına gelir.

Devlet-fornasyonu, kapitalizmin yükselişyle yan yana gider.

Devlet-fornasyonunun geride bıraktığı temel ekonomik mirastır.

« Devletler, mali-asker ve siyasi güç alanlarını genişletmek için, kapitalist sınıf ile karsılıklı işbirliğine girmelidirler.

Kapitalizm devletin altyapısal gücünü pekiştirdi. (Altyapısal güç, kapitalizmi yarattı.)

Devletler büyük güç işbirliği ile ulaşabildi. (Japon ve Doğu Asya modellerinde işbirliği çok sık görünür.)

Modern çağda, devlet ve ekonominin birbirinden kurumsal olarak ayrılmasına karşın, bu esnada siyaset ve ekonomi her zamankinden daha da iç içe geçti.

Bir devletin kurumsal olarak ekonomiden ayrılması, ekonominin gelişimini mümkün kılıyor.

Kapitalizme ve 'serbest piyasaya' çıkan yolun önünün açılması, yalnızca devlet ve ekonomiyi bağımlıendiren güçlü siyasi-kurumsal stratejilerin uygulamaya konulması ile mümkündür.

Ekonomik faktörler siyasi değişimler yaratabilirken, siyasi değişimler de toplam bir biçimde ekonomik değişimi etkileyebilir.

Michael Mann, istem dışı ekonomik kalkınmaya = SAPMA
istemli ekonomik kalkınmaya = STRATEJİ

① Piyasa Geliştirici Stratejiler: Ekonomi aktif bir biçimde devletin ^{demektedir} görülen eliyle ileriye doğru yönlendirilir.

② Planlanmamış piyasa etkisi: Devlet, kendi mali-askeri ve devlet inşaatçı stratejilerini uygular ve bunu yaparken istem dışı bir ekonomik kalkınmaya neden olur. Devletin görünen eli olmadan ekonomi ileriye sürülür.